

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Nebevi Siret Hakkında Fikri Bir Okuma

İslam daveti başlangıcında, sadece sınırlı dini bir davet değildi; aksine insanı zulümden, hurafeden ve fikri ve toplumsal kölelikten kurtarmayı hedefleyen hadari bir projeydi.

Bu nedenle İslam'ı, ekonomik çıkarları, nüfuzu ve kültürel sistemi için doğrudan bir tehdit olarak gören cahiliye toplumu, onu şiddetli bir direnişle karşılaşmıştır. Nitekim Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem ve Ashabına karşı mukavemet yöntemleri, fiziksel işkence, medya savaşı, ekonomik ve sosyal boykot arasında çeşitlenmişti. Ancak nebevi siret, bilinçli sabrın, ahlaki kararlılığın ve sıkıntıları insanı ve toplumu inşa etme fırsatlarına dönüştürme becerisinin eşsiz bir örneğini sunmuştur.

Nitekim Kureyş, daha ilk andan itibaren İslam'ın sadece inançları değiştirmedeğini, aynı zamanda insan bilincini yeniden şekillendirdiğini idrak etmişti; bu yüzden daveti çeşitli baskı araçlarıyla durdurmaya çalıştı. İşkence ise bu araçların en öne çıkanlarından biri olmuştu; zira ilk Müslümanlar, psikolojik ve fiziksel olarak çeşitli eziyetlere maruz kalmışlardır; nitekim Bilal bin Rebah, çölün kavurucu sıcağı altında işkence görmüş; Sümeyye bint Hayyat ve eşi Yasir işkence altında şehit edilmiş ve Yasir ailesi ise en ağır zulüm türlerine maruz kalmıştı.

Ancak sirette dikkat çekici olan şey, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in Ashabını, intikam almaya ya da çöküşe göre değil, imani anlamla bağlantılı sabra göre yetiştirmiş olmasıdır; zira nebevi anlayışta sabır, gerçekliğe teslim olmak değildir; aksine insanı psikolojik ve ahlaki çöküşten koruyan içsel bir güçtür.

Dolayısıyla bu tavır, koşulların ve baskıların kıramadığı dirençli insanın inşası olarak anlaşılabilir.

Bugün işkence artık her zaman kırbaçlar ve zincirlerle olmamakta; aksine dışlama, medya yoluyla çarpıtma, psikolojik baskı ya da insanı rızkında ve düşüncesinde kuşatma yoluyla da olmaktadır. Bundan dolayı siret, krizler ne kadar şiddetlenirse şiddetlensin psikolojik kararlılık oluşturma ve ideolojiye sınıksız bağlı kalma konusunda ölümsüz bir model haline gelmiştir.

İşkencenin yanı sıra Kureyş, Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem'e karşı savaşmak için cahiliye propagandası silahını da kullanmıştır; zira onun insanlar nezdindeki imajını çarpıtma ve davetinin yayılmasını engelleme çabası kapsamında onu sihirbazlıkla, kâhinlikle, şairlikle ve delilikle suçlamıştır.

İşte bu medya savaşları, Kureyş'in yeni risaletin akıllar ve kalpler üzerindeki etkisinden duyduğu korkunun bir ifadesiydi. Nitekim bu görüntü günümüzde, medya manipülasyonu, iftiralar üretilmesi ve kitlesel bilincin çarpıtılması gibi çeşitli biçimlerde tekrar etmektedir.

Ancak Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem, bu propaganda karşısında farklı bir yaklaşım sergilemiştir; zira gürültü ve reaksiyonla karşılık vermemiş, aksine

yalana hakikatle, hakaretlere ahlakla, çarpıtmaya ise pratik bir örneklelikle karşılık vermiştir. Çünkü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şahsiyeti, tüm çarpıtma kampanyalarından daha güçlüydü; zira insanlar onda doğruluğu, güvenilirliği ve merhameti görmüşlerdir.

Burada siret bize, önemli bir ders sunmaktadır: Fikri mücadele sadece sloganlarla değil, güvenilirlik, pratik davranışlar ve derin bir bilinç inşa etmekle kazanılır.

Sirette başka bir düşünce daha vardır; Kureyş, daveti işkence ve propaganda ile ortadan kaldırmada başarısız olunca, ekonomik ve sosyal boykot silahına başvurmuştur; zira Beni Hâşim ve Müslümanlara karşı bir kuşatma uygulayıp onları Şi'b-i Ebi Talib'de abluka altına alarak onlardan, yiyecek, ticaret ve sosyal ilişkileri engellemiştir. Boykotun hedefi, davalarından vazgeçmeleri için Müslümanları aç bırakmak ve onları psikolojik ve sosyal olarak izole etmektir. Ancak bu sıkıntı, müminler arasındaki iç dayanışmanın gücünü ortaya çıkardığı gibi krizlerle karşı karşıya kalındığında sosyal yardımlaşmanın önemini göstermiştir.

Nitekim boykot, Müslümanları zayıflatma aracından; onların vahdetlerini ve sabırlarını güçlendiren bir deneyime dönüşmüş ve iş birliği ile iman değerlerine sahip olan toplumların en zor koşulları bile aşabileceğini kanıtlamıştır.

Bugün hayatımızda kuşatma ve boykot görüntüleri, siyasi, ekonomik ve medya şekilleriyle tekrarlanmaktadır; bu da nebevi siretin, umutsuzluk ve parçalanmışlıktan uzak bir şekilde sağlam kitlesel bir ruhla krizlere nasıl karşı konulacağını anlamak için bir ilham kaynağı olmasını sağlamaktadır.

Nebevi sirete yönelik çağdaş fikri bir okuma, davetin başarısının maddi güce dayanmadığını; aksine, baskı, zulüm ve işkenceye direnebilen, saptırmaya karşı koyabilen ve insanlığını ile ahlakını yitirmeden sebat edebilen bilinçli mümin bir insanın inşa edilmesine dayandığını ortaya koymaktadır.

Bu nedenle nebevi siret, yenilenen bir eğitim ve hadarat projesi olmaya devam etmekte olup her asra özgürlük, bilinç ve kararlılık konusunda dersler vermekte, baskı ve çarpıtma kampanyaları ne kadar şiddetli olursa olsun yüce değerlerin her zaman galip gelmeye muktedir olduğunu teyit etmektedir.

Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan

Munis Hamid – Irak